

การนำนโยบายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุไปปฏิบัติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
จังหวัดนครราชสีมา กรณีศึกษา : เทศบาลเมือง จังหวัดนครราชสีมา

Implementation of the Elderly Subsistence Allowance Policy of Local
Government Organization, Nakhon Ratchasima Province: Case Study of
Municipality in Nakhon Ratchasima Province

ชลิดา กันหาลีลา

Chalida Gunhalila

วารารณ รุ่งเรืองกลกิจ

Waraporn Rungreungkolkich

รชพล ศรีขาวรส

Rachapol Srikhaoros

อาจารย์ประจำคณะรัฐประศาสนศาสตร์ วิทยาลัยนครราชสีมา

Lecturer of Faculty Public Administration, Nakonrathasima College

E-mail : chalida.nmc@gmail.com

วันที่รับบทความ (Received) : 24 กุมภาพันธ์ 2567

วันที่แก้ไขบทความ (Revised) : 16 มีนาคม 2567

วันที่ตอบรับบทความ (Accepted) : 8 เมษายน 2567

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา (1) การนำนโยบายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุไปปฏิบัติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดนครราชสีมา (2) ปัญหา อุปสรรคในการนำนโยบายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุไปปฏิบัติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดนครราชสีมา และ (3) ข้อเสนอแนะการนำนโยบายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุไปปฏิบัติ การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ทำการศึกษาในเขตเทศบาลเมือง 4 แห่ง ได้แก่ เทศบาลเมืองบัวใหญ่ เทศบาลเมืองสีคิ้ว เทศบาลเมืองเมืองปัก และเทศบาลเมืองปากช่อง โดยผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ได้แก่ กลุ่มผู้บริหารและกลุ่มเจ้าหน้าที่ปฏิบัติการ จำนวน 28 คน เครื่องมือที่ใช้การวิจัย คือ แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง โดยการวิเคราะห์องค์ประกอบ

ผลการวิจัยพบว่า 1.การนำนโยบายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุไปปฏิบัติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดนครราชสีมา การนำนโยบายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุไปปฏิบัติจะถูกกำหนดมาจากส่วนกลาง โดยมีเจ้าหน้าที่สวัสดิการสังคมเป็นผู้ดูแลการจัดสรรงบประมาณการจ่ายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุโดยเฉพาะ สำนักงานเทศบาลเมืองเป็นสถานที่ขึ้นทะเบียนผู้สูงอายุซึ่งมีวัตถุประสงค์อย่างเพียงพอ

2.ปัญหา อุปสรรคในการนำนโยบายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุไปปฏิบัติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดนครราชสีมา พบว่าบุคลากร เจ้าหน้าที่ปฏิบัติการไม่เพียงพอ เนื่องจากมีภาระงานส่วนอื่นที่ทับซ้อนอยู่เป็นจำนวนมากไม่จะเป็นการส่งเสริมดูแลสวัสดิภาพในเด็ก เยาวชน สตรี ผู้พิการ และผู้ด้อยโอกาส และเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุไม่เพียงพอต่อค่าครองชีพ

3.ข้อเสนอแนะ เสริมสร้างพัฒนาบุคลากรเข้ารับการอบรมเพื่อเพิ่มพูนศักยภาพ ความเชี่ยวชาญ ศึกษากฎหมายที่เกี่ยวข้องอยู่เสมอ การจัดสรรเงินงบประมาณที่มีความเหมาะสม ข้อค้นพบเพิ่มเติม : ความร่วมมือผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ปฏิบัติการจะทำให้การนำนโยบายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุเกิดผลสำเร็จ

คำสำคัญ: นโยบายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ; องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น; เทศบาลเมือง

ADSTRACT

The research purposes were to study 1) the implementation of the elderly subsistence allowance policy of local government organizations in Nakhon Ratchima Province, 2) problems and obstacles in implementation of the elderly subsistence allowance policy of local government organizations in Nakhon Ratchasima Province, and 3) recommendations for implementing the elderly subsistence allowance policy. This research was the mixed method. The study was conducted in 4 Town Municipalities, including Bua Yai Town Municipality, Sikhio Town Municipality, Mueang Pak Town Municipality, and Pak Chong Town Municipality. The key informants included the group of 28 executives and operating staff. The research instrument was the structured interview form, analyzed by factor analysis.

The research findings were:

1.The implementation of the elderly subsistence allowance policy of the local government organizations in Nakhon Ratchasima Province found that the implementation of the elderly subsistence allowance policy was determined by the central agencies with the social welfare officers allocating the budget for paying the elderly subsistence allowance to the elderly, especially the town municipal offices, the registration center, that has adequate materials and equipment.

2.The problems and obstacles in implementation of the elderly subsistence allowance policy of local government organizations in Nakhon Ratchasima Province found the personnel and operational staff were insufficient due to many other overlapping responsibilities, such as promoting and caring for the welfare of children, youth, women, disabled people and underprivileged people. And the elderly subsistence allowance was not sufficient to cover living expenses.

3.As for the recommendations, the personnel should be developed and strengthened by attending training to increase their potential and expertise, always study relevant laws, and allocate appropriate budget funds. Additional findings: cooperation with administrators and operational staff will make the implementation of the elderly subsistence allowance policy successful.

Keywords: elderly subsistence allowance policy, local government organizations. Municipality

บทนำ

องค์การสหประชาชาติให้นิยามคำว่า “ผู้สูงอายุ” หมายถึง ประชากรทั้งชายและหญิงที่มีอายุมากกว่า 60 ปีขึ้นไป มีการคาดการณ์ว่าประชากรกลุ่มนี้จะมีจำนวนเพิ่มขึ้นอย่างน้อยร้อยละ 3 ต่อปี โดยในปี พ.ศ. 2573 จะมีจำนวนประชากรสูงอายุมากถึงประมาณ 1.4 พันล้านคนและจะเพิ่มขึ้นถึง 2 พันล้านคนในปี พ.ศ. 2593 ทั้งนี้ ทวีปเอเชียจะมีประชากรสูงวัยมากที่สุดในโลก (กรมสุขภาพจิต, 2563) สอดคล้องกับประเทศไทยซึ่งก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุมาตั้งแต่ปีพ.ศ. 2548 ข้อมูลสถิติในเดือนมีนาคม พ.ศ. 2565 มีจำนวนผู้สูงอายุ จำนวน 12,116,199 คน คิดเป็นร้อยละ 18.3 ของประชากร (กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์, 2565)

หลักเกณฑ์จ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุฉบับใหม่ของกระทรวงมหาดไทย ที่เผยแพร่ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อ 11 ส.ค. นับได้ว่าเป็นการสิ้นสุดการจ่ายเบี้ยยังชีพคนชราแบบ “ถัวหน้า” ที่ดำเนินมากว่า 14 ปี เบี้ยยังชีพคนชรา หรือ “เบี้ยคนแก่” เป็นเงินบำนาญผู้สูงอายุที่อายุครบ 60 ปีขึ้นไป เริ่มขึ้นในประเทศไทยมาตั้งแต่สมัยรัฐบาลนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ เมื่อปี 2552 ด้วยการใช้ระบบขึ้นทะเบียนก่อนเปลี่ยนแปลงเป็นการยืนยันสิทธิ โดยไม่มีเงื่อนไขหรือคุณสมบัติด้านรายได้ มีเพียงการระบุว่าต้องไม่เป็นผู้รับสวัสดิการอื่นอยู่ก่อนแล้ว แต่ใน “ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยหลักเกณฑ์การจ่ายเงิน เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2566” ลงนามโดย พล.อ.อนุพงษ์ เผ่าจินดา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย เมื่อวันที่ 7 ก.ค. 2566 ซึ่งเป็นช่วงของรัฐบาลรักษาการ

มีการเปลี่ยนแปลงคุณสมบัติของผู้มีสิทธิได้รับเงินเบี้ยยังชีพว่า “เป็นผู้ไม่มีรายได้หรือรายได้ไม่เพียงพอแก่การยังชีพตามที่คณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติตามที่กฎหมายว่าด้วยผู้สูงอายุกำหนด” อย่างไรก็ตาม ประกาศฉบับนี้ระบุว่า ผู้สูงอายุที่ขึ้นทะเบียนกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นก่อนการประกาศใช้ระเบียบนี้ ให้ยังคงได้รับสิทธิต่อไป (ปีพ.ศ. 2566:ออนไลน์)

นโยบายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุเริ่มต้นขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2535 ในสมัยรัฐบาล นายชวน หลีกภัย ถือเป็นสวัสดิการสังคมประเภทหนึ่งที่รัฐบาลจัดสรรให้กับผู้ที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไป โดยจัดตั้งกองทุนสวัสดิการผู้สูงอายุในชุมชน (เบี้ยยังชีพ) พ.ศ. 2536 เพื่อให้เงินช่วยเหลือผู้สูงอายุที่มีฐานะยากจนเดือนละ 200 บาท หน่วยงานที่รับผิดชอบคือ กรมประชาสงเคราะห์ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ต่อมาในปี พ.ศ. 2544-2545 รัฐบาลได้มีนโยบายการกระจายอำนาจสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภารกิจเรื่องนี้จึงถูกถ่ายโอนมายังองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (วณิชชา บุรณสิงห์, 2557) ซึ่งเป็นหน่วยงานที่นำนโยบายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุไปปฏิบัติในระดับจุลภาค เริ่มต้นจากการที่หน่วยงานระดับล่างรับนโยบาย แผนงานหรือโครงการมาจากเบื้องบนแล้วนำนโยบายหรือแผนงานนั้นมาปรับเปลี่ยนให้เป็นแนวทางการปฏิบัติงาน (วรเดช จันทรศร, 2552:38) ผู้ที่มีส่วนสำคัญอย่างมากต่อความสำเร็จหรือล้มเหลวของการนำนโยบายไปปฏิบัติก็คือข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ปฏิบัติงาน ทั้งนี้ แม้วานโยบายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุจะถูกกำหนดมาจากส่วนกลาง และข้าราชการในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้นำนโยบายไปปฏิบัติเหมือนกันทั่วประเทศ แต่บริบทของท้องถิ่นแต่ละแห่งมีความแตกต่างกัน การนำนโยบายไปปฏิบัติก็อาจแตกต่างกันออกไป และในปี พ.ศ. 2554 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบจ่ายเบี้ยยังชีพรายเดือนแก่ผู้สูงอายุในแบบขั้นบันไดซึ่งดำเนินการมาจนถึงปัจจุบัน ดังนี้ อายุ 60-69 ปี ได้รับเบี้ยยังชีพคนละ 600 บาท/เดือน อายุ 70-79 ปี ได้รับเบี้ยยังชีพคนละ 700 บาท/เดือน อายุ 80-89 ปี ได้รับเบี้ยยังชีพคนละ 800 บาท/เดือน อายุ 90 ปีขึ้นไป ได้รับเบี้ยยังชีพคนละ 1,000 บาท/เดือน (ดวงทิพย์ วงศ์เลี้ยง, 2565)

จังหวัดนครราชสีมา เป็นจังหวัดที่มีจำนวนผู้สูงอายุมากที่สุดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ คือ 529,644 คน (สถิติผู้สูงอายุเทศบาลนครนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา, 2566) จำนวนนี้อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลเมืองเมืองปัก จำนวน 3,359 คน เทศบาลเมืองบัวใหญ่ จำนวน 2,975 คน เทศบาลเมืองสีคิ้ว จำนวน 4,134 คน และเทศบาลเมืองปากช่อง จำนวน 7,063 คน จากข้อมูลเหล่านี้จะเห็นได้ว่าจำนวนผู้สูงอายุที่มากขึ้น ย่อมส่งผลต่อการเข้าถึงสวัสดิการแห่งรัฐรวมถึงการได้รับสวัสดิการเบี้ยยังชีพ ทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจเพื่อศึกษาว่า เทศบาลเมืองในจังหวัดนครราชสีมา ที่เป็นหน่วยงานหลักในการดูแลสวัสดิการผู้สูงอายุ มีการนำนโยบายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุไปปฏิบัติอย่างไร มีความเหมาะสมกับผู้สูงอายุในพื้นที่หรือไม่ โดยคาดหวังว่าผลจากการวิจัยจะทำให้ได้ทราบถึงปัญหา อุปสรรคที่เกิดขึ้นในการนำนโยบายไปปฏิบัติ เพื่อทราบแนวทางในการแก้ไข การพัฒนาให้มีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์กับผู้สูงอายุในพื้นที่ให้มากที่สุด

คำถามการวิจัย

- 1.การนำนโยบายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุไปปฏิบัติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดนครราชสีมา นำไปปฏิบัติอย่างไร
- 2.ปัญหา อุปสรรคในการนำนโยบายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุไปปฏิบัติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดนครราชสีมา ประกอบด้วยอะไรบ้าง
- 3.ข้อเสนอแนะการนำนโยบายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุไปปฏิบัติควรเป็นอย่างไร

วัตถุประสงค์การวิจัย

- 1.เพื่อศึกษาการนำนโยบายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุไปปฏิบัติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดนครราชสีมา
- 2.เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรคในการนำนโยบายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุไปปฏิบัติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดนครราชสีมา
- 3.เพื่อเสนอแนะการนำนโยบายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุไปปฏิบัติ

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (The Qualitative Research) ด้วยการสัมภาษณ์ข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ โดยมีวิธีดำเนินการวิจัยดังนี้

1.ขอบเขตของการวิจัย ในการวิจัยเรื่อง การนำนโยบายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุไปปฏิบัติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดนครราชสีมา มีขอบเขตในการศึกษา 4 ด้าน ได้แก่

1.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ประกอบไปด้วย 2 ส่วน ส่วนแรกด้านกระบวนการนำนโยบายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุไปปฏิบัติ เป็นการศึกษาถึงการดำเนินงานตามนโยบายของบุคลากรในระดับบริหารและเจ้าหน้าที่ปฏิบัติการที่เกี่ยวข้องในการนำนโยบายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุไปปฏิบัติ โดยผู้วิจัยได้ศึกษาใช้ตัวแบบด้านการจัดการ (Management Model) ของ วรเดช จันทรร (2552) เป็นกรอบแนวคิดในการศึกษา ประกอบด้วย 5 ด้านสำคัญ คือ ด้านโครงสร้าง ด้านบุคลากร ด้านงบประมาณ ด้านสถานที่ และด้านวัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือเครื่องใช้ ส่วนที่สองเป็นการศึกษาถึงปัญหา อุปสรรคในการนำนโยบายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุไปปฏิบัติ

1.2 ขอบเขตด้านกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ในการวิจัยครั้งนี้มีกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ 2 กลุ่ม ประกอบด้วย (1) กลุ่มผู้บริหาร จำนวน 12 ราย (2) กลุ่มเจ้าหน้าที่ปฏิบัติการ จำนวน 16 ราย รวมจำนวน 28 ราย โดยใช้วิธีการเลือกแบบเฉพาะเจาะจง มีรายละเอียดดังนี้

(1) เทศบาลเมืองบัวใหญ่ กลุ่มผู้บริหาร 3 ราย ประกอบด้วย นายกเทศมนตรี

1 ราย หัวหน้าฝ่ายส่งเสริมสวัสดิการสังคม 1 ราย หัวหน้าฝ่ายพัฒนาชุมชน 1 ราย กลุ่มเจ้าหน้าที่ปฏิบัติการ 4 ราย ประกอบด้วย เจ้าหน้าที่ส่งเสริมสวัสดิการสังคม 2 ราย เจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชน 2 ราย

(2) เทศบาลเมืองสีคิ้ว กลุ่มผู้บริหาร 3 ราย ประกอบด้วย นายกเทศมนตรี 1 ราย หัวหน้า

ฝ่ายส่งเสริมสวัสดิการสังคม 1 ราย หัวหน้าฝ่ายพัฒนาชุมชน 1 ราย กลุ่มเจ้าหน้าที่ปฏิบัติการ 4 ราย ประกอบด้วย เจ้าหน้าที่ส่งเสริมสวัสดิการสังคม 2 ราย เจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชน 2 ราย

(3) เทศบาลเมืองเมืองปัก กลุ่มผู้บริหาร 3 ราย ประกอบด้วย นายกเทศมนตรี

1 ราย หัวหน้าฝ่ายส่งเสริมสวัสดิการสังคม 1 ราย หัวหน้าฝ่ายพัฒนาชุมชน 1 ราย กลุ่มเจ้าหน้าที่ปฏิบัติการ 4 ราย ประกอบด้วย เจ้าหน้าที่ส่งเสริมสวัสดิการสังคม 2 ราย เจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชน 2 ราย

(4) เทศบาลเมืองปากช่อง กลุ่มผู้บริหาร 3 ราย ประกอบด้วย นายกเทศมนตรี

1 ราย หัวหน้าฝ่ายส่งเสริมสวัสดิการสังคม 1 ราย หัวหน้าฝ่ายพัฒนาชุมชน 1 ราย กลุ่มเจ้าหน้าที่ปฏิบัติการ 4 ราย ประกอบด้วย เจ้าหน้าที่ส่งเสริมสวัสดิการสังคม 2 ราย เจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชน 2 ราย

1.3 ขอบเขตด้านพื้นที่ คือ ทำการศึกษาในเขตเทศบาลเมือง จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 4 แห่ง ได้แก่ เทศบาลเมืองบัวใหญ่ เทศบาลเมืองสีคิ้ว เทศบาลเมืองเมืองปัก และเทศบาลเมืองปากช่อง

1.4 ขอบเขตด้านระยะเวลา ช่วงเวลาในการศึกษารวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์สรุปผลการวิจัยอยู่ในระหว่าง เดือนมีนาคม 2566 ถึง เดือนธันวาคม 2566

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเชิงคุณภาพ คือ แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) ลักษณะของการสัมภาษณ์เป็นการสัมภาษณ์ที่มีคำถามและข้อกำหนดแน่นอนตายตัวจะสัมภาษณ์ผู้ใดก็ใช้คำถามแบบเดียวกัน

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 การเก็บรวบรวมข้อมูลปฐมภูมิ เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ เป็นการสัมภาษณ์แบบเชิงลึกโดยใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง จากการแสดงความคิดเห็นของผู้ให้สัมภาษณ์ ซึ่งดำเนินการเก็บข้อมูลโดยผู้ศึกษาเอง

3.2 การเก็บรวบรวมข้อมูลทางเอกสาร โดยการศึกษาค้นคว้าข้อมูลจากรายงานการวิจัยบทความทางวิชาการ วิทยานิพนธ์ เอกสารของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ แผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. 2566 – 2570), แผนงานงานสังคมสงเคราะห์ (พ.ศ. 2566 – 2570), รายงานสถานะโครงการตามแผนดำเนินงาน ประจำปีงบประมาณ 2566

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยเชิงคุณภาพ จากการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) ประกอบกับทบทวนเนื้อหาจากเอกสารและใช้เทคนิควิเคราะห์ห้วงประกอบ ตามกรอบ

แนวคิดและทฤษฎีที่กำหนดไว้โดยตีความสร้างข้อสรุปข้อมูลจากอุปสรรคหรือปรากฏการณ์ที่สามารถสังเกตได้จากการเก็บข้อมูล เพื่อนำมาสร้างข้อสรุปแบบอุปนัย (Induction)

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การนํานโยบายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุไปปฏิบัติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครราชสีมา โดยการศึกษาเทศบาลเมือง ได้แก่ เทศบาลเมืองบัวใหญ่ เทศบาลเมืองสีคิ้ว เทศบาลเมืองเมืองปัก เทศบาลเมืองปากช่อง โดยผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์เป็นการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูล สำคัญ 28 ราย โดยมีผลการวิเคราะห์ข้อมูลในประเด็นดังต่อไปนี้

1. ผลการวิจัย การนํานโยบายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุไปปฏิบัติในเทศบาลเมือง จังหวัดนครราชสีมา จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสามารถวิเคราะห์ผลการวิจัย ดังนี้

1.1 ด้านโครงสร้าง พบว่า หน่วยงานในเทศบาลเมืองทั้ง 4 แห่ง ที่รับผิดชอบการนํานโยบายไปปฏิบัติ คือ กองสวัสดิการสังคม ซึ่งเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องจะทำการศึกษาระเบียบและประชุมมอบหมายงานให้เจ้าหน้าที่รับผิดชอบในแต่ละงานกองสวัสดิการสังคม มีขั้นตอนการทำงานตามหลักเกณฑ์ของกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจ่ายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดังนี้ 1) รับจดทะเบียนเพื่อขอรับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ 2) ตรวจสอบคุณสมบัติผู้มีสิทธิรับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุให้เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด ได้แก่ มีอายุ 60 ปีบริบูรณ์ มีสัญชาติไทย มีภูมิลำเนาในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามทะเบียนบ้าน ได้ขึ้นทะเบียนและยื่นขอรับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และไม่เป็นผู้ได้รับสวัสดิการหรือสิทธิประโยชน์อื่นใดจากหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ เงินบำนาญ เบี้ยหวัด หรือเงินอื่นใดในลักษณะเดียวกัน 3) บันทึกข้อมูลในระบบเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ 4) ขอรับการจัดสรรงบประมาณ 5) รับรองการมีชีวิตอยู่ของผู้สูงอายุในแต่ละเดือน 6) เบิกจ่ายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ 7) ยืนยันตัวตนเพื่อขอรับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุในปีงบประมาณถัดไป 8) บันทึกข้อมูลลงระบบสารสนเทศการฐานข้อมูลเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุของกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น 9) ติดต่อประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อช่วยเหลือด้านอื่น ๆ ผลการนํานโยบายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุไปปฏิบัติ ผู้สูงอายุที่ขึ้นทะเบียนกับเทศบาลเมืองได้รับเงินทุกเดือน โดยกรมบัญชีกลางจะเป็นผู้เบิกจ่ายโอนเข้าบัญชีให้กับผู้สูงอายุโดยตรง สอดคล้องกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญที่กล่าวไว้ว่า “เทศบาลเมืองได้นํานโยบายไปปฏิบัติโดยมีฝ่ายงานที่รับผิดชอบคือกองสวัสดิการสังคมซึ่งเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องจะทำการศึกษาระเบียบและประชุมมอบหมายงานให้เจ้าหน้าที่รับผิดชอบในแต่ละงาน โดยยึดตามระเบียบของกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยหลักเกณฑ์การจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น” (ผู้ให้ข้อมูลลำดับที่ 3, 10 มิถุนายน 2566)

1.2 ด้านบุคลากร พบว่าบุคลากรและเจ้าหน้าที่ปฏิบัติการของทางเทศบาลเมืองทั้ง 4 แห่งเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถ และความรับผิดชอบต่องานของตนเองเป็นอย่างดี เจ้าหน้าที่ฝ่ายงานด้านสวัสดิการสังคมมีความเชี่ยวชาญในภาระงานของตน ปฏิบัติงานโดยอาศัยระเบียบปฏิบัติเป็นหลัก และมีการศึกษาข้อมูลที่ทันสมัยน่าเชื่อถืออยู่เสมอ เจ้าหน้าที่มีการให้บริการ การรับขึ้นทะเบียนผู้สูงอายุ อำนวยความสะดวกในการยื่นเอกสาร และคอยให้ความรู้ความกระจ่างต่อข้อซักถามเป็นอย่างดี สอดคล้องกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญที่กล่าวไว้ว่า “เนื่องจากผู้ที่รับผิดชอบนโยบายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุมีหน้าที่รับผิดชอบตามมาตรฐานกำหนดตำแหน่งสวัสดิการสังคมอยู่แล้ว เทศบาลเมืองจึงยึดตามมาตรฐานกำหนดตำแหน่ง เจ้าหน้าที่ปฏิบัติการที่รับผิดชอบนโยบายเป็นผู้ผ่านการสอบคัดเลือกเพื่อเข้าเป็นข้าราชการส่วนท้องถิ่น

ทั้งหัวหน้าฝ่ายส่งเสริมสวัสดิการสังคม เจ้าหน้าที่ฝ่ายสังคมสงเคราะห์ นักพัฒนาชุมชน ล้วนเป็นบุคคลที่มีความรู้ความสามารถในสายงานของตน” (ผู้ให้ข้อมูลลำดับที่ 1, 10 มิถุนายน 2566)

1.3 ด้านงบประมาณ พบว่างบประมาณที่ทางเทศบาลเมืองใช้ในการแจกเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุมาจากกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้ส่งมอบให้แก่เทศบาลเมืองทั้งหมด โดยกรมบัญชีกลางจะเป็นส่วนงานนำจ่ายให้แก่ผู้สูงอายุตามที่ได้ขึ้นทะเบียนผู้สูงอายุกับทางเทศบาลเมืองแต่ละแห่ง โดยในปี 2565 เทศบาลเมืองปากช่องมีจำนวนงบประมาณ 149,424,000 ล้านบาท ซึ่งงบประมาณในแต่ละปีจะมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับจำนวนผู้สูงอายุที่มาขึ้นทะเบียนเพื่อขอรับเบี้ยยังชีพ และไม่สามารถนำเงินงบประมาณสำหรับการจ่ายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุมาจัดสรรงบประมาณเพื่อนำไปใช้ในงานส่วนอื่นได้ เนื่องจากเป็นงบประมาณสำหรับการแจกเบี้ยยังชีพแก่ผู้สูงอายุโดยเฉพาะ สอดคล้องกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญที่แสดงทัศนะไว้ว่า “การเบิกจ่ายงบประมาณ ทางเทศบาลเมืองของเราโปร่งใส ตรวจสอบได้อยู่แล้วครับ ซึ่งที่ผ่านมาการดำเนินการตามนโยบายไม่มีปัญหาแต่อย่างใด เพราะเรามีข้อมูลลงระบบสารสนเทศการจัดการฐานข้อมูลเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุที่ชัดเจน ตรวจสอบได้อยู่แล้วครับ” (ผู้ให้ข้อมูลลำดับที่ 8, 11 มิถุนายน 2566)

1.4 ด้านสถานที่ พบว่าทางเทศบาลเมืองทั้ง 4 แห่ง ได้กำหนดให้สำนักงานเทศบาลเมืองของตนเป็นสถานที่ในการรับลงทะเบียนผู้สูงอายุ ซึ่งในการพิจารณาเลือกสถานที่นั้นหากพบว่าไม่เหมาะสมก็สามารถเปลี่ยนแปลงสถานที่ได้ แต่จากการสอบถามโดยเจ้าหน้าที่พบว่าผู้สูงอายุสูงอายุที่มาลงทะเบียนยังชีพล้วนพึงพอใจที่เลือกให้สถานที่นั้น ๆ เป็นสถานที่ติดต่อลงทะเบียนรับเบี้ยยังชีพ เพราะสามารถเดินทางมาได้ด้วยตนเองได้ สภาพแวดล้อมของสถานที่ดี มีอากาศถ่ายเทสะดวก มีความร่มรื่น เป็นต้น สอดคล้องกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญที่แสดงทัศนะไว้ว่า “ทางเทศบาลเมืองของเรามีจัดสถานที่ไว้คอยอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้สูงอายุที่มาลงทะเบียน มีช่องทางให้บริการแยกส่วน มีเจ้าหน้าที่คอยให้คำแนะนำ ขั้นตอนยื่นเอกสารเพื่อขอขึ้นทะเบียนผู้สูงอายุ มีน้ำเย็นไว้ให้บริการและมีเก้าอี้ให้นั่งรอค่ะ” (ผู้ให้ข้อมูลลำดับที่ 10, 11 มิถุนายน 2566)

1.5 ด้านวัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือเครื่องใช้ พบว่าวัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือเครื่องใช้ที่ทางเทศบาลนครนครราชสีมาใช้ในดำเนินนโยบายมีจำนวนเพียงพอต่อการดำเนินงาน การรับลงทะเบียนผู้สูงอายุที่จะต้องใช้คอมพิวเตอร์ ปากกา กระดาษและแฟ้มเอกสาร ส่วนที่สอง การแจกเบี้ยยังชีพสำหรับผู้สูงอายุที่ไม่สามารถเซ็นเอกสารได้ ทางเทศบาลได้จัดเตรียมหมึกสำหรับพิมพ์ลายนิ้วมือของผู้สูงอายุไว้เพื่ออำนวยความสะดวกและเก้าอี้ โต๊ะ พัดลมต่าง ๆ ก็มีความเพียงพอต่อผู้ใช้งานทั้งเจ้าหน้าที่ปฏิบัติการที่คอยให้บริการและผู้สูงอายุที่เดินทางมาขึ้นทะเบียนรับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ สอดคล้องกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญที่แสดงทัศนะไว้ว่า “ในส่วนของวัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือเครื่องใช้ที่ทางเทศบาลเมืองใช้ในระหว่างดำเนินการนโยบายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุพบว่าเพียงพอจะ คอมพิวเตอร์ระบบอินเทอร์เน็ตก็เร็วมีคุณภาพที่ดี หากพบว่าอุปกรณ์ชำรุดทางเทศบาลจะมีการจัดหาทดแทนเพื่อไม่ให้กระทบต่อการดำเนินนโยบาย” (ผู้ให้ข้อมูลลำดับที่ 13, 11 มิถุนายน 2566)

จากผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ที่ 1 สรุปได้ว่าการนำนโยบายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุไปปฏิบัติจะถูกกำหนดมาจากส่วนกลาง เดิมหน่วยงานที่รับผิดชอบคือกรมประชาสงเคราะห์ ต่อมามีการโอนภารกิจให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทำให้กองสวัสดิการสังคม เป็นหน่วยงานมีหน้าที่รับผิดชอบในการนำนโยบายนี้ไปปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ของกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจ่ายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การนำนโยบายไปปฏิบัติช่วยให้ผู้สูงอายุที่ขึ้นทะเบียนกับเทศบาลได้รับเงินทุกเดือน ทำให้มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น โดยเฉพาะผู้ที่มีรายได้น้อยมีเงินใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน

2.ผลการวิเคราะห์ ปัญหา อุปสรรค ในการนำนโยบายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุไปปฏิบัติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดนครราชสีมา สามารถสรุปประเด็นปัญหา อุปสรรค ดังนี้ บุคลากรเจ้าหน้าที่ปฏิบัติการไม่เพียงพอ เนื่องจากมีภาระงานส่วนอื่นที่ทับซ้อนอยู่เป็นจำนวนมากไม่ว่าจะเป็นการส่งเสริมดูแลสวัสดิภาพในเด็ก เยาวชน สตรี ผู้พิการ และผู้ด้อยโอกาส กระทรวงมหาดไทยได้ออกระเบียบว่าด้วยหลักเกณฑ์การจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุมาหลายฉบับ ทำให้ผู้ปฏิบัติงานสับสนและไม่เข้าใจกฎระเบียบที่ออกมาใหม่ การย้ายเข้า ย้ายออก ในกรณีที่ผู้สูงอายุย้ายออกจากพื้นที่อื่นเข้ามาอยู่ในเขตเทศบาลเมืองแล้วไม่แจ้งชื่อในระบบทะเบียนราษฎร รวมถึงผู้สูงอายุที่ย้ายออกจากเทศบาลเมืองไปอยู่ในพื้นที่อื่นแล้วไม่แจ้งชื่อในระบบทะเบียนราษฎร ทำให้ขาดสิทธิในการรับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุอย่างต่อเนื่อง การสื่อสารล่าช้าและเกิดเข้าใจที่คลาดเคลื่อนเนื่องจากผู้สูงอายุส่วนใหญ่ไม่ได้รับข้อมูลเรื่องการจ่ายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุที่เจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ผ่านแอปพลิเคชัน Facebook และ Line เนื่องจากอุปกรณ์การสื่อสารไม่เอื้ออำนวย เช่น ผู้สูงอายุบางคนยังใช้โทรศัพท์รุ่นเก่าที่มีปุ่มกดเพื่อรับสายและโทรออกเท่านั้นต้องรอลูกหลานมาดำเนินการให้ และปัญหาที่สำคัญที่สุดคือ เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุไม่เพียงพอต่อค่าครองชีพ ผู้สูงอายุหลายคนไม่ได้ประกอบอาชีพแล้ว ประกอบกับราคาสินค้าต่าง ๆ เพิ่มขึ้น ทำให้เบี้ยยังชีพที่ได้รับต่อเดือนไม่เพียงพอต่อการดำรงชีพ

3.ข้อเสนอแนะในการนำนโยบายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุไปปฏิบัติ การส่งเสริมพัฒนาบุคลากรศึกษาเรียนรู้ กฎ ระเบียบ เพิ่มความเชี่ยวชาญ และมีจำนวนเพียงพอ การจัดสรรเงินงบประมาณที่มีความเหมาะสม และระเบียบปฏิบัติการที่ชัดเจนในการเพิ่มเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ ความร่วมมือระหว่างระดับบริหารและเจ้าหน้าที่ปฏิบัติการที่จะทำให้การดำเนินงานเป็นไปตามเป้าหมายและเกิดประสิทธิภาพสูงสุด สร้างการสื่อสารที่สร้างสรรค์ ความเข้าใจในหลักการดำเนินนโยบายที่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน ซึ่งจะทำให้การดำเนินนโยบายราบรื่นและบรรลุผลวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

ข้อคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับนโยบาย

ระดับผู้บริหาร ข้อคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับนโยบายจากการสัมภาษณ์ระดับผู้บริหาร พบว่านโยบายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุถูกนำมาปฏิบัติและพบว่านโยบายเป็นไปตามวัตถุประสงค์หลักที่มุ่งส่งเสริมผู้สูงอายุที่มีรายได้น้อยหรือมีรายได้น้อยไม่เพียงพอต่อการดำเนินชีวิต ไม่สามารถประกอบอาชีพได้ขาดการเลี้ยงดูจากบุตรหลาน ให้มีรายได้สำหรับนำไปดำเนินชีวิตประจำวันได้ สามารถช่วยเหลือผู้สูงอายุที่ขาดแคลนทุนทรัพย์ได้ในระดับหนึ่ง

ระดับเจ้าหน้าที่ปฏิบัติการ ข้อคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับนโยบายจากการสัมภาษณ์ระดับเจ้าหน้าที่ปฏิบัติการพบว่า การดำเนินนโยบายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุของเทศบาลเป็นตามวัตถุประสงค์หลัก ผู้สูงอายุที่มีคุณสมบัติตามเงื่อนไขการขึ้นทะเบียนเพื่อขอรับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุได้รับเงินเบี้ยยังชีพครบทุกคน และพบว่าผู้สูงอายุมีความพึงพอใจต่อนโยบายดังกล่าวเนื่องจากสามารถนำเงินเหล่านั้นไปใช้จ่ายในการดำเนินชีวิตได้แต่อาจจะไม่เพียงพอเท่าที่ควร

ข้อค้นพบเพิ่มเติม

จากการวิเคราะห์ผลการวิจัยในครั้งนี้ได้พบว่ามีปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำนโยบายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุไปปฏิบัติของเทศบาลเมือง จังหวัดนครราชสีมา สิ่งที่สำคัญในการขับเคลื่อนนโยบายให้บรรลุผลสำเร็จ คือ ความร่วมมือระหว่างผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ปฏิบัติการ ความร่วมมือระหว่างบุคคลล้วนทำให้การดำเนินงานภายในองค์กรประสบผลสำเร็จไม่ว่าจะเป็นนโยบาย งาน หรือโครงการต่าง ๆ หากทั้ง 2 ฝ่ายมีการหารือระหว่างกันเพื่อแนวทางที่ดี การดำเนินงานย่อมเป็นไปตามเป้าหมายหลักและเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด แต่หากไม่ร่วมมือกันในการดำเนินงานหรือการนำ

นโยบายมาปฏิบัติ ย่อมทำให้ผลการดำเนินนโยบายที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของนโยบายเป็นไปได้
 ยาก

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัย การนำนโยบายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุไปปฏิบัติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
 จังหวัดนครราชสีมา โดยผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ สามารถ
 อภิปรายผลการวิจัย ดังนี้

1.การนำนโยบายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุไปปฏิบัติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัด
 นครราชสีมา ประกอบด้วย โครงสร้าง บุคลากร งบประมาณ สถานที่ และวัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือ
 เครื่องใช้ ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยโครงสร้างในองค์การมีการมอบหมายหน้าที่รับผิดชอบใน
 การดำเนินนโยบายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุโดยตรง ยึดตามระเบียบของกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วย
 หลักเกณฑ์การจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น บุคลากรและเจ้าหน้าที่
 ปฏิบัติการของทางเทศบาลนครมีความรู้ความสามารถ ให้ความรู้ความกระจ่างต่อข้อซักถามเป็นอย่างดี
 งบประมาณที่ทางเทศบาลนครใช้ในการแจกเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุมาจากกรมส่งเสริมการปกครองส่วน
 ท้องถิ่นเป็นผู้ส่งมอบให้แก่เทศบาลทั้งหมด เพื่อนำไปแจกให้แก่ผู้สูงอายุตามที่ได้ขึ้นทะเบียนผู้สูงอายุ
 กับทางเทศบาล สอดคล้องกับ วิศิษฐ์ เตชะวัฒนากุล (2563: 55-65) ที่พบว่า ความพึงพอใจต่อการ
 ให้บริการผู้สูงอายุในพื้นที่ ด้านการสร้างความรู้ความพึงพอใจในการให้บริการของเจ้าหน้าที่ ด้านการ
 ให้บริการและด้านการเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของเจ้าหน้าที่ ความพึงพอใจโดยรวมของผู้สูงอายุ
 ในพื้นที่นั้นอยู่ในระดับความพึงพอใจมาก สอดคล้องกับ สิริวรรณ โพธิ์เหมือน (2562) ที่พบว่า
 เทศบาลตำบลหาดกรวดได้ใช้ระเบียบของกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การจ่ายเงินเบี้ยยังชีพ
 ผู้สูงอายุขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นแนวทางการดำเนินนโยบายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ โดย
 งบประมาณนโยบายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุเป็นงบประมาณที่มาจากกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น
 ซึ่งจะส่งมอบมายังองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นปีละ 3 ไตรมาส ในแต่ละปีงบประมาณจะแตกต่างกัน
 ขึ้นอยู่กับจำนวนผู้สูงอายุที่มีสิทธิได้รับเงินเบี้ยยังชีพและช่วงอายุของผู้สูงอายุแต่ละท่าน

2.ปัญหา อุปสรรค ในการนำนโยบายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุไปปฏิบัติ บุคลากร เจ้าหน้าที่
 ปฏิบัติการไม่เพียงพอ เนื่องจากมีภาระงานส่วนอื่นที่ทับซ้อนอยู่เป็นจำนวนมากไม่จำเป็นที่จะ
 ส่งเสริมดูแลสวัสดิภาพในเด็ก เยาวชน สตรี ผู้พิการ และผู้ด้อยโอกาส กระทรวงมหาดไทยได้ออก
 ระเบียบว่าด้วยหลักเกณฑ์การจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุมาหลายฉบับ ทำให้ผู้ปฏิบัติงานสับสนและไม่
 เข้าใจกฎระเบียบที่ออกมาใหม่ การย้ายเข้า ย้ายออก ในกรณีที่ผู้สูงอายุย้ายออกจากพื้นที่อื่นเข้ามาอยู่
 ในเขตเทศบาลเมืองแล้วไม่แจ้งชื่อในระบบทะเบียนราษฎร รวมถึงผู้สูงอายุที่ย้ายออกจากเทศบาล
 เมืองไปอยู่ในพื้นที่อื่นแล้วไม่แจ้งชื่อในระบบทะเบียนราษฎร ทำให้ขาดสิทธิในการรับเงินเบี้ยยังชีพ
 ผู้สูงอายุอย่างต่อเนื่อง การสื่อสารล่าช้าและเกิดเข้าใจที่คลาดเคลื่อนเนื่องจากอุปกรณ์การสื่อสารไม่
 เอื้ออำนวย และปัญหาที่สำคัญที่สุดคือ เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุไม่เพียงพอต่อค่าครองชีพ ผู้สูงอายุหลายคน
 ไม่ได้ประกอบอาชีพแล้ว ประกอบกับราคาสินค้าต่าง ๆ เพิ่มขึ้น ทำให้เบี้ยยังชีพที่ได้รับต่อเดือนไม่
 เพียงพอต่อการดำรงชีพ สอดคล้องกับ ดวงทิพย์ วงศ์เลี้ยง (2565) ที่พบว่า เทศบาลเมืองระนองมีการ
 นำนโยบายไปปฏิบัติมีส่วนช่วยแบ่งเบาภาระค่าใช้จ่ายของผู้สูงอายุ แต่ก็พบปัญหาคือมีกฎระเบียบใน
 การปฏิบัติงานมากทำให้เจ้าหน้าที่เกิดความสับสน ผู้สูงอายุไม่ได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการขอรับ

เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ ความหลงลืมทำขึ้นทะเบียนขอรับเบี้ยยังชีพไม่ทันตามกำหนดเวลา และเบี้ยยังชีพที่ได้รับไม่เพียงพอต่อค่าครองชีพที่เพิ่มขึ้น

3. ข้อเสนอแนะในการนำนโยบายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุไปปฏิบัติ การส่งเสริมพัฒนาบุคลากร ศึกษาเรียนรู้ กฎ ระเบียบ เพิ่มความเชี่ยวชาญ และมีจำนวนเพียงพอ การจัดสรรเงินงบประมาณที่มีความเหมาะสม และระเบียบปฏิบัติการที่ชัดเจนในการเพิ่มเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ ความร่วมมือระหว่างระดับบริหารและเจ้าหน้าที่ปฏิบัติการที่จะทำให้การดำเนินงานเป็นไปตามเป้าหมายและเกิดประสิทธิภาพสูงสุด สร้างการสื่อสารที่สร้างสรรค์ ความเข้าใจในหลักการดำเนินนโยบายที่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน ซึ่งจะทำให้การดำเนินนโยบายราบรื่นและบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ สอดคล้องกับ พรทิพย์ ท้าวตัน (2561) ข้อเสนอแนะ ควรมีการจัดอบรมฝึกอาชีพที่เหมาะสมเพื่อเพิ่มรายได้ให้กับผู้สูงอายุและให้ผู้สูงอายุมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นมีการส่งเสริมการจัดกิจกรรมนันทนาการเพื่อสร้างความสุขให้กับผู้สูงอายุ โดยเน้นควรมีการจัดตั้งชมรมผู้สูงอายุ เพื่อสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้สูงอายุ เยาวชน และคนในชุมชน และที่สำคัญควรต้องมีการปรับเพิ่มเบี้ยยังชีพให้พอเพียงกับสถานการณ์ปัจจุบันจากสภาพทางเศรษฐกิจที่มีค่าครองชีพที่เพิ่มสูงขึ้น

องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย

การนำนโยบายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุไปปฏิบัติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดนครราชสีมา ทำให้ทราบการนำนโยบายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุไปปฏิบัติของเทศบาลเมืองบัวใหญ่ เทศบาลเมืองสีคิ้ว เทศบาลเมืองเมืองปัก เทศบาลเมืองปากช่อง ประกอบด้วย โครงสร้าง บุคลากร งบประมาณ สถานที่ และวัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือเครื่องใช้ ทำให้ทราบปัญหา อุปสรรคในการนำนโยบายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุไปปฏิบัติ ข้อเสนอแนะแนวทางเสริมสร้างการนำนโยบายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุไปปฏิบัติ และสิ่งสำคัญในการขับเคลื่อนนโยบายให้บรรลุผลสำเร็จ คือ ความร่วมมือระหว่างผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ปฏิบัติการ ความร่วมมือระหว่างบุคคลล้วนทำให้การดำเนินงานภายในองค์กรประสบผลสำเร็จไม่ว่าจะเป็นนโยบาย งาน หรือโครงการต่างๆ หากทั้ง 2 ฝ่ายมีการหารือระหว่างกันเพื่อแนวทางที่ดี การดำเนินงานย่อมเป็นไปตามเป้าหมายหลักและเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด แต่หากไม่ร่วมมือกันในการดำเนินงานหรือการนำนโยบายมาปฏิบัติ ย่อมทำให้ผลการดำเนินงานนโยบายที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของนโยบายเป็นไปได้ยาก

ข้อเสนอแนะการวิจัย

1. ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้
 - 1.1 ผู้บริหารได้ทราบแนวทางในการพัฒนาส่งเสริมบุคลากรให้มีศักยภาพ และมีความเชี่ยวชาญยิ่งขึ้น
 - 1.2 ผู้บริหารสามารถนำผลวิจัยไปนำเสนอนโยบายในการจัดสรรเงินงบประมาณที่มีความเหมาะสม และระเบียบปฏิบัติการที่ชัดเจนในการเพิ่มเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ
 - 1.3 ความร่วมมือระหว่างระดับบริหารและเจ้าหน้าที่ปฏิบัติการเป็นปัจจัยในการขับเคลื่อนนโยบายให้เกิดประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ที่จะทำให้การดำเนินงานเป็นไปตามเป้าหมายเกิดประสิทธิภาพสูงสุด
 - 1.4 ควรมีการประชาสัมพันธ์ข้อมูลเกี่ยวกับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุในหลายช่องทาง เช่น เสียงตามสายของชุมชน รถประชาสัมพันธ์ของเทศบาล ควบคู่ไปกับการแจ้งข้อมูลข่าวสารทางไลน์กลุ่มของผู้นำ

ชุมชนเพื่อให้ไปแจ้งกับผู้สูงอายุได้ทราบต่อไป รวมถึงควรมีการส่งเจ้าหน้าที่ไปพบปะพูดคุยกับผู้สูงอายุในแต่ละชุมชน ซึ่งนอกจากจะเป็นการประชาสัมพันธ์แจ้งข้อมูลข่าวสารแล้ว ยังเป็นโอกาสในการรับฟังปัญหา และความต้องการของผู้สูงอายุอีกด้วย

2. ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีศึกษาการเปรียบเทียบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เทศบาลเมือง ในเขตภูมิภาคอื่นๆ เพื่อสะท้อนถึงความแตกต่างในแต่ละประเด็น และเพื่อเป็นแนวทางในการบริหารนโยบายให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ยิ่งขึ้น

2.2 ควรมีการศึกษาความพึงพอใจและความคิดเห็นของผู้ได้รับเบี้ยยังชีพต่อนโยบายเบี้ยยังชีพเพื่อให้ทราบว่าเบี้ยยังชีพที่ผู้มีสิทธิได้รับนั้นเป็นที่พึงพอใจและเพียงพอต่อการดำรงชีวิตหรือไม่อย่างไร

บรรณานุกรม

- กรมกิจการผู้สูงอายุ. (2566). สถิติผู้สูงอายุเทศบาลนครนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา. เข้าถึงได้จาก https://www.dop.go.th/th/statistics_page?cat=1&id=2523 (วันที่สืบค้น 8 กรกฎาคม 2566)
- กรมสุขภาพจิต. (2563). ก้าวอย่างของประเทศไทยสู่สังคมผู้สูงอายุอย่างสมบูรณ์. เข้าถึงได้จาก <https://www.dmh.go.th/news-dmh/view.asp?id=30476> (วันที่สืบค้น 22 กรกฎาคม 2566)
- กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์. (2565). สถิติผู้สูงอายุ. เข้าถึงได้จาก <https://www.dop.go.th/th/know/1>. (วันที่สืบค้น 22 กรกฎาคม 2566)
- ดวงทิพย์ วงศ์เลี้ยง และภาวิดา รังษี. (2565). การนำนโยบายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุไปปฏิบัติในเทศบาลเมืองระนอง จังหวัดระนอง. วารสารวิชาการมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์รำไพพรรณี 2(2): 58-66.
- บีบีซี ไทย. (2566). เกณฑ์จ่ายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุฉบับใหม่ รัฐประหารยับยั้งหรือลดสวัสดิการประชาชน. เข้าถึงได้จาก <https://www.bbc.com/thai/articles/cw0n0lq41dxo> (วันที่สืบค้น 8 กรกฎาคม 2566)
- พรทิพย์ ท้าววัฒน์. (2561). คุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุที่ได้รับเบี้ยยังชีพตามนโยบายของรัฐบาลในเขตเทศบาลเมืองชุมแสง จังหวัดนครสวรรค์. วารสารวิจัยวิชาการ 1(3): 37-53.
- วณิชชา บุณยสิงห์. (2557). สวัสดิการผู้สูงอายุ. เข้าถึงได้จาก https://www.parliament.go.th/ewtcommittee/ewt/welfare/download/article/article_20120516063121.pdf (วันที่สืบค้น 27 กรกฎาคม 2566)
- วรเดช จันทรศร. (2552). ทฤษฎีการนำนโยบายสาธารณะไปปฏิบัติ. กรุงเทพฯ : สมาคมนักวิจัยมหาวิทยาลัยไทย
- วิศิษฐ์ เตชาวัฒนากุล. (2563). แนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพการจ่ายเบี้ยยังชีพต่อการให้บริการผู้สูงอายุในพื้นที่ องค์การบริหารส่วนตำบลคูบัว อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี. ปรียณานิพนธ์หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานโยบายสาธารณะ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สิริวรรณ โพธิ์เหมือน. (2563). การนำนโยบายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุไปปฏิบัติ กรณีศึกษาเทศบาลตำบล

หาดกรวด อำเภอเมือง จังหวัดอุดรดิตถ์. วิทยานิพนธ์ การศึกษาปริญญาหลักสูตรรัฐศาสตร
บัณฑิต ภาควิชารัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร.